Dunaszekcsői Hírek

4. évf. X. szám 2025. Október

Tartalom:

Helyi hírek..... 2-5. oldal

Sport..... 5-6. oldal

Papírra vetve..... 6-11. oldal

Zöld sarok..... 11-12. oldal

Történelmi növények..... 12-14. oldal

Könyves sarok..... 14. oldal

Hangszín .....15-16. oldal

Virágszirmok..... 16. oldal

Elérhetőségek:

-muvhaz.dszekcso@gmail.com

-Dunaszekcsői Művelődési Ház Facebook oldala

-7712 Dunaszekcső Kossuth Lajos u. 33.

- instagram

- weboldal:muvhazdszekcso.wixsite.com

Az újságot megjelentette Dunaszekcső Község Önkormányzata 150 példányban.

Szerkesztő: Mikoláné Kulutácz Tímea

Lektorálta: ifj. Galambosi László

Programajánló

Helyi hírek: Sereglés 2025

„A múltunk nem mögöttünk van, ahogyan az idő sejteti, hanem bennünk.” – vallotta Csoóri Sándor. Az ő eszméi hatására Magyarország Kormánya 2017-ben létrehozta a Csoóri Sándor Alapot, azzal a céllal, hogy a hazai magyar és nemzetiségi, valamint a Kárpát-medence-szerte magyar népművészetekkel foglalkozó közösségeket megerősítse s bíztassa a mozgalomban résztvevőket, hogy fejlesszék tovább szakmai munkájukat, erősítsék és őrizzék ősi kultúránkat.

A program az elmúlt hét éve alatt több mint 3300 szervezetet támogatott a népművészeti mozgalom minden területén. Civil szervezeteink, a Dunaszekcsői Fúvósok Egyesülete és a Dunaszekcsői Német Nemzetiségi Táncegyesület már több alkalommal is sikerrel pályázott az Alapnál.

Három esztendeje rendezték meg a Csoóri Sándor Népművészeti Fesztivált, az idei évben Sereglés néven került meghirdetésre a rendezvény. A sereglés középkori magyar kifejezés, legközelebbi jelentése a mozgalom, azaz: sok ember gyülekezik, valaki, valami köré, és ott nagyobb csoportot, sereget alkotnak.

Program eddigi eredményeit, ismertté tegye annak kiemelkedő színvonalát és a közösségekre gyakorolt jótékony hatását, másrészt megmutassa azt, hogy a népművészet nem csupán örökség, hanem élő, lüktető, megtartó közösségi élmény is egyben.

Rövid rendezvényünk alatt a papi áldást Laci Atya (Bacsmai László plébános) adta, a verset Csanádiné Szigetvári Zsuzsanna szavalta el. A közös népdaléneklést követően a helyi csoportjaink, a Dunaszekcsői Fúvószenekar, a Dunaszekcsői Német Nemzetiségi Tánccsoport, a Duna-Gyöngye Néptáncegyüttes és a Dunaszekcsői Örömtáncosok 1-1 településünkre és tájegységünkre jellemző műsort adtak elő, majd a végén közösen csárdást táncoltak az együttesek, melyhez a talpalávalót fúvószenekarunk szolgáltatta. Köszönjük mindenkinek a részvételt és a közreműködést, igazán magas színvonalú műsor lett. Együtt sikerült a népművészet, a közösség és az összetartozás ünnepe, ahol mindenki részese lehetett egy igazi, Kárpát-medencét átölelő élménynek!

Úgy gondoltuk, idén mi is szívesen csatlakozunk. A rendezvény Dunaszekcsőtől Csíkszeredáig több mint kétszáz helyszínen valósult meg. Célja, hogy bemutassa egyrészt a Csoóri Sándor

Ovis hírek

A 2025-26-os nevelési évet egy, a hagyományoktól eltérő minőségben és időpontban megrendezett szülői fórummal egybekötött értekezlettel kezdtük augusztus végén, amelyen szép számmal megjelentek az anyukák, apukák. Célunk ezzel a pedagógusok és a nevelési munkát segítők, valamint a szülők közelebb hozása, kapcsolatok alakítása, kérdésfeltevések lehetőségének biztosítása kötetlen beszélgetés formájában, az időbeni tájékoztatás volt.

A nevelési évet három csoportban, 56 gyermekkel, 6 óvónővel, 3 dajkával és egy pedagógiai asszisztenssel kezdtük. A nevelési munkát logopédus és gyógypedagógus is segíti hetente egy alkalommal.

Szeptember első két hete a beszoktatásról, visszaszoktatásról szól, bár az év második feléig folyamatosan érkeznek új gyermekek. Ismerkedős, szocializálódást segítő, érzékenyítő játékokkal, biztonságos, szeretetteljes légkört teremtve próbáljuk ezt az időszakot könnyebbé tenni, a legtöbb gyermek sikerrel veszi az óvodai mindennapok akadályait már az első lépéseknél is.

A csoportok elkezdték a tematikus hetek szervezését is. Szó volt már a költöző madarakról, az őszi gyümölcsökről, zöldségekről, a németes csoport pedig a betakarítás ünnepköréről is szerzett ismereteket, mindezt persze játékos formában, sok-sok tevékenykedés, élményszerzés közben.

A következő hetek programjai a mese világnapjához, a magyar népmese napjához - kiegészülve az állatok világnapjával - kötődnek majd, csatlakozva az általános iskola egyes programjaihoz is. A mese- és versélmény biztosítása az óvodai életben mindennapos, ismerjük, és beépítjük a nevelésbe jótékony hatásait. A jelen világban, tapasztalatainkból kiindulva, szinte életbevágónak tartjuk, hogy a gyermekek otthon is halljanak élő szavas mesét, így ezekben a hetekben a szülők felé is szeretnénk ezt közvetíteni, tudatosítani a mesélés fontosságát.

Ha meséről beszélünk, akkor határozottan el kell különíteni a hallott és nézett meséket, azaz a tévé, számítógép kínálta mesefilmeket és a felolvasott vagy fejből mondottakat. A két meseélmény egyáltalán nem ugyanazt az élményt adja a gyereknek. A dallamosan, ritmikusan hallott mese az, ami felszabadítja az ember fantáziáját. Amikor a gyermek a mesét hallgatja, nemcsak a mesélőre, hanem befelé is figyel: fantáziaképeket alkot, ami segíti őt a felgyűlt belső feszültségei, negatív érzései, félelmei feldolgozásában. Ez egy lassú, belső mozi, amely képekben oldja fel a belső feszültséget. Ezzel szemben a látott mesében a gyermek készen kapja a külső képeket, és folyamatos nézésre kényszeríti. Ez a külső kép megakadályozza, hogy belső kép készüljön, leszoktatja a gyermekeket arról a lassú, belső képkészítésről, amivel fantáziáját mozgatja, és ezzel a feldolgozás számtalan formájától fosztja meg.

Reméljük sikerrel járunk, és ha még eddig nem, mostantól minden gyermeknek mesélnek otthon a szülei, nagyszülei, hiszen ezzel nemcsak a gyermekeink lelkének teszünk jót, érzelmi, értelmi, erkölcsi neveléséről gondoskodunk, hanem ezzel a pár perces kikapcsolódással olyan minőségi időt is tölthetünk gyermekeinkkel, ami a mai rohanó világunkban elengedhetetlen.

Iskolás hírek

A dunaszekcsői iskola tanulói évek óta részt vesznek az Erzsébet-program nyújtotta táborozási lehetőségekben. Az elmúlt évek során több alkalommal is sikeresen pályáztak a háromnapos osztálykirándulásokra, így Zánkára már szinte ismerősként térhettek vissza. Idén júniusban 25 felső tagozatos diák, szeptemberben pedig 27 alsós tanuló utazhatott el 4 kísérő pedagógussal együtt a Balaton partjára.

A kirándulás minden résztvevő számára felejthetetlen élményeket adott, amelyek erősítették a közösségi összetartozást, és életre szóló emlékekkel gazdagították a diákokat és a pedagógusokat egyaránt.

Sok gyermek számára különleges élményt jelentett ez az utazás: volt, aki először látta a Balatont, mások pedig életükben először ültek vonaton. A tábori programok változatosak és tartalmasak voltak: a csapatépítő játékok és ismeretterjesztő előadások mellett a jó időnek köszönhetően strandolásra és sétahajózásra is sor kerülhetett. Az estéket koncertek és táncos programok tették még emlékezetesebbé.

Galambosi Eszter

Tanulmányi kirándulás a Pécsett

A dunaszekcsői 4. osztályos diákok 09. 19-én részt vettek a Kossuth Klub és Bolyai Pedagógiai Alapítvány által szervezett XIV. Tudományfesztiválon a pécsi Zsolnay Negyedben. A program célja volt, hogy a gyerekek megismerkedjenek a tudomány legújabb vívmányaival, kipróbálhassák és megtapasztalják előnyeit. Diákjaink tesztelték a gokart szimulátort, a Sony legújabb kameráit és hangfelszereléseit, robotot programoztak, majd ennek segítségével vizet kerestek és találtak a Marson, végül a Mecsekerdő Zrt. foglalkozásán a fenntartható

erdőgazdálkodás kulisszatitkaival ismerkedtek meg játékos formában. Az erdőgazdálkodást ezután élőben is megtekintették, ugyanis délután ellátogattak a Mecsextrém Parkba, ahol természetes környezetben, sok mozgásos és koncentrációs játékkal zárták a napot.

Gubik Viktória, osztályfőnök

Sport

Nemzeti Bajnokság II.

A Dunaszekcsői Sportegyesület asztalitenisz szakosztálya idén beírja magát a község történelem könyvébe. SOHA ilyen magas osztályban még nem szerepelt szekcsői pingpong csapat korábban. Az NB II-ben való indulást kivételes ajándéknak tekinthetjük, melynek részese lenni kiváltság. De kik alkotják ezt a csapatot?

A tavalyihoz képest jelentős változásokon ment át a gárda. Egészségmegóvás miatt sajnos idén nem vállalja a szereplést Tóth András. Viszont bekerült az együttesbe VARGA VIKTOR és NAGY GÁBOR, akik tavaly a DSE2020 megyei csapataiban vitézkedtek. A legnagyobb erősítés az NB I-es tapasztalattal rendelkező MÓZES JÁNOS leigazolása. Jani hosszú idő után tér vissza anyaegyesületéhez. Jó játékot kívánunk, üdv a csapatban!

Ne feledkezzünk meg a többi "alap" játékosról sem: BALOGH ANDRÁS, BARI GÁBOR, MÓZES GÁBOR, TASS GÁBOR és KOLEP ATTILA fontos, stabil szereplői lesznek ennek az idénynek.

Ami a legfontosabb: Elvárások nélküli, igazi öröm játék lesz minden pillanat ebben az osztályban. Mindezek CSAK DUNASZEKCSŐI KÖTŐDÉSŰ JÁTÉKOSOKKAL!

Legyünk erre nagyon büszkék!

∘ **SZEKSZÁRDI VÁROSI BAJNOKSÁG** ∘

Abban az örömteli helyzetben van szakosztályunk, hogy a nagy létszám és játékkedvből adódóan többen megmérettetnék magukat valamilyen bajnokságban. Természetesen számukra is biztosítjuk ezt a lehetőséget. Erre a Szekszárdi Városi Bajnokság kiváló lehetőség. A "népes" csapat tagjai:

BICSKEI ALEXA, BICSKEI MELISSZA, BIHERCZ PETRA, MÁTÉ ZSÓFIA, STEINER ANTAL, SZAJKÓ JÓZSEF, TÓTH GÁBOR, KOVÁCS RÓBERT.

Sok sikert mindkét csapatunknak a szezonhoz!

Asztalitenisz NB II. őszi fordulók

09.13. Kanizsai Sörgyár SE - DSE 2020	**12 - 6**
09. 20. Mohácsi TE 1888. I. - DSE 2020	**6 - 12**
09. 27. DSE 2020 - PTE PEAC III.	**4 - 14**
10.04. Bajai I. GTKB - DSE 2020	
11. 08. Pentele AS II. - DSE 2020	
11. 22. DSE 2020 - Honvéd Szondi Gy. SE II.	
11. 29. SK Beloiannisz - DSE 2020	
12. 07. Bonyhádi Vasas AC I. - DSE 2020	

Labdarúgás őszi fordulók

09. 20. DSE 2020 - Báta KSE **7 - 0**

09. 28. Kölkedi SE - DSE 2020 **10 - 1**

10. 05. 15.00 GSH Töttös - DSE 2020

10. 11. 15.00 DSE 2020 - Babarc BSE

10. 25. 14.00 Palotabozsok SE - DSE 2020

11. 01. 13.30 DSE 2020 - Szársomlyó SE

11. 09. 13.30 Borjádi SE - DSE 2020

11. 15. 13.30 DSE 2020 - Olasz Község 2022

11. 23. 13.00 Lippói KSE - DSE 2020

11. 29. 13.00 DSE 2020 - Görcsönydobokai IKSE

Papírra vetve

id. Nédó Péter, avagy mindenki Pétör bácsija

Nédó Péter 1942. december 12-én született, Baján. Sokak úgy hitték, mindig is dunaszekcsői volt, de mondhatjuk, hogy élete első felét Bátán élte le. Az általános iskolát is itt végezte. Nem mondhatta el magáról, hogy tökéletes családi körülmények között nőhetett fel, hiszen édesanyja Kati néni egyedül nevelte őt. Testvére nem volt, akivel meg tudta volna osztani gyermeki örömeit, de anyuka szerető gondoskodása mellett nem is lehetett panasza.

Egész fiatalon már rátalált a szerelem. Mondhatni gyerekkori szerelme beteljesedett, hiszen már gyerekként ismerték már egymást Erzsikével (Kiss Erzsébet), aki a szomszédban lakott. Szomszédságból udvarlás, majd szerelem lett. Szerelmüket 1963. október 15-én Bátán hivatalossá is tették. Ekkor kezdődött közös életük helyben egy TSZ lakásban, ahol családdá váltak, hiszen megszületett két fiúk, Péter és László.

forrás: Balla-Nédó Alexandra

A kenyérre valót magánvállalkozóként később halászként kereste meg. Erzsike és a Duna mellett a foci volt a harmadik nagy szerelme, de természetesen mind a három szerelme elfért a hatalmas szívében. A bátai labdarúgás is elmondhatja magáról, hogy sokat köszönhet neki, hiszen húszas éveiben ott játszott, és később edzőként is támogatta a helyi futballt.

A bátai „kaland” 1982-ben mondhatni véget ért, hiszen ebben az évben családjával együtt átköltöztek Dunaszekcsőre, ahol a Duna volt egyszerre az otthona és a munkahelye is. Igen, a jól ismert és híres Bárka. Erzsikével innen halászta és árulta a halat az egész falunak, de még a környező településekre is. Nyugdíjas éveiben is élt még a halászat szenvedélyének, gyerekkoromból még én is emlékszem rá, hogy a klasszikus csíkos szatyorral mentem le a bárkára friss halért.

Munka és szerelem kéz a kézben folyt az idő múlásával együtt, de nagy szerencsénkre mind a három szerelme megmaradt. a 90-es években neki köszönhetjük a dunaszekcsői labdarúgás legszebb emlékeit, amik történelmi magasságokba emelte a helyi lakosokat.

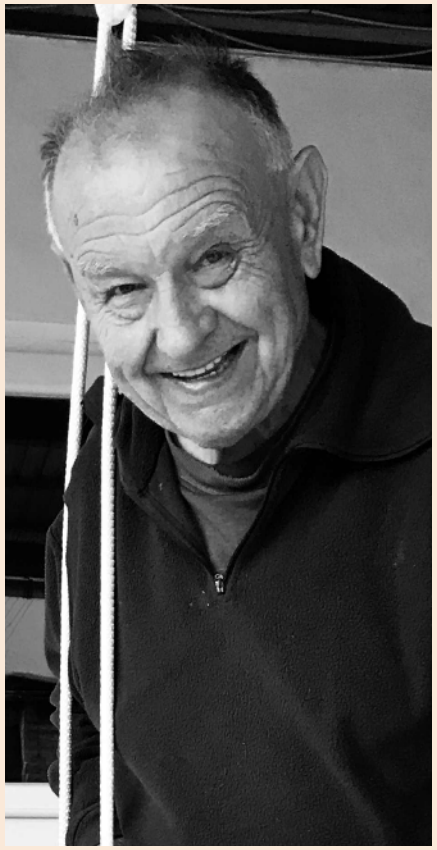

forrás: Balla-Nédó Alexandra

1996. Péter bácsi volt ekkor a Dunaszekcsői Sportegyesület elnöke. A csapat akkor NB III-ban volt és a kupában megkapták a Fradit. Szenzációnak számított ez és az ominózus nap: október 2. Jött a Fradi és a szekcsői fiúk 1-0-ra megverték őket, az egész falu szeme láttára (több mint 2000 néző volt). Erről az eseményről több újság is interjút készített Péter bácsival, sőt még jó pár évvel később a Nemzeti Sport „Hátsó füves” rovata is videóinterjút készített vele. Nagyon sokat tett mind a dunaszekcsői, mind a bátai fociért a mi Pétör bácsink.

A 2000-es években a helyi futballból kiszállt és Dunfalván próbált egy újabb csodát véghezvinni, de sajnos kérész életű volt ez a próbálkozás, így már csak két szerelme maradt: Erzsike és a Duna. Amíg egészsége bírta, a bárkán tett-vett és mindig szeretettel várta a halra éhezőket. Ezt egészen sokáig, amíg csak egészsége engedte kedvesével, néhol gyermekei vagy unokái segítségével árulta a halat.

2008-ban a faluért és a helyi labdarúgásért tett tetteiért kitüntették a Dunaszekcsőért Emlékplakettel.

2025. július végén sajnos stroke érte. 4 héten át küzdött Péter bácsi, de sajnos nem tudta legyőzni s itt hagyott minket.

Sokan – köztük én is, aki a focin keresztül ismerte meg – csak Pétör bácsinak, vagy Nédó Papának ismerte, ahogy a család emlékében marad, úgy Halas Papa, nyugodj békében! Nézz le ránk onnan fentről, lásd, ahogy élünk. Nem felejtünk soha!

Sallai Zoltán (Salgó)

Mert mesélni fontos!

Szeptember 30. Benedek Elek születésnapja, a magyar népmese napja. Nagyon fontos dologra hívja fel minden évben a szülők, nagyszülők, pedagógusok figyelmét: a mese fontosságára. Az a gyerek, akinek kiskorától kezdve rendszeresen mesélnek, hatalmas előnnyel indul az életnek azokkal szemben, akik nem ebben nőnek fel. Tanítóként, könyvtárosként és nagyszülőként ezt a mindennapokban tapasztalom. A mese az élet alappillére. Mivel senki nem lehet próféta a saját hazájában, egy gyakorlott pszichológus – Bajor Anita - gondolataival szeretném ezt bebizonyítani, ill. segítséget adni például ahhoz, hogy milyen életkorban mit meséljünk, milyen a jó mese, milyen mesekönyvet vegyünk a gyereknek.

MERT MESÉLNI FONTOS!

„A mesék csodaszép szimbolikus nyelven szólítják meg a gyermek szívét, lelkét. A mesére nevelés már magzati korban elkezdődik, amikor az anya és az apa beszél a magzathoz. Születés után az altatódalok, mondókák, ringatók, hócögtetők (a szülő a térdére ülteti a gyermeket, és amíg a mondóka tart lovagoltatja) játszanak fontos szerepet abban, hogy bevezessék a mesék világába a gyermeket. 2-3 éves korban a különböző én-mesék, majd a láncmesék, állatosmesék, csalimesék korszaka következik. Az igazi mesekorszak – amelyben már a varázsmesék is helyet kapnak – 4.5-5 éves kortól kezdődik és 9-10 éves korig tart.

Milyen a jó mese?

Alkalmazkodik a gyermek fejlődéséhez

A fejlődés során a gyermek érdeklődési köre egyre tágul. Szűk környezetén kívül érdekelni kezdi a barátság, a társas kapcsolatok, az állatok és a világ. A mese akkor jó, ha témája a gyermekhez hasonlóan változik, alakul. Az igazán jó történet pedig az, amelyikből megtanulhatja, hogyan lehet elérni a célokat és megoldani a nehézségeket.

Eredeti formában jut el a gyermekhez

Fontos elkerülni a leegyszerűsített és lerövidített egyperces meséket. A mese akkor éri el jótékony hatását, ha teljes változatban jut el a gyermekhez, nincs rövidítve és nem hiányzik belőle a konfliktus. Minden elemének fontos szerepe van, és a változtatással, rövidítéssel épp a lényegi mondanivaló veszik el. Ha például kiveszünk minden rosszat a meséből, akkor a jóval való azonosulási folyamat nem tud megtörténni. Ahhoz, hogy a gyermek együttérezhessen a jóval, és katartikus (feszültségoldó, felszabadító) élmény legyen számára a mese vége, benne kell lennie a gonosz szereplőnek is.

A mese szereplői nem ambivalensek (ellentmondásosak)

Fontos, hogy a szereplők egyszerűek legyenek és csak egy-egy bizonyos tulajdonságot, jellemvonást képviseljenek (pl.: vagy jó, vagy rossz).

Ennek azért van jelentősége, mert kisiskolás kor előtt a gyermek még nem érti meg, ha egy szereplő többsíkú, bonyolult, összetett személyiség.

Saját történeteket dolgoz fel

A 3-4 éves gyermek nagyon szereti azokat a rövid, egyszerű történeteket, amelyeknek ő maga a főszereplője. Szüksége is van arra, hogy saját életéről meséljünk neki, mert az emlékezete még nem fejlett annyira, hogy összefüggésében lássa a dolgokat. Lefekvés előtt elmondhatjuk, hogy hol voltunk, mit csináltunk aznap. Ezek a napi eseményekről szóló történetek segítik a gyermeket a saját identitásának a felépítésben.

A tündér- és varázselemeket tartalmazó mesék: 4-5 éves korig még összemosódik a valóság, a realitás és a fantázia. 5 éves kor körül alakul ki az úgynevezett kettős tudat, amely azt jelenti, hogy a gyermek képes beleélni magát a mesébe, azonosul a mesehőssel, de már nem téveszti össze a történet eseményeit a valósággal, ezért csak 4,5 éves kor után kezdjük el a tündér- és varázsmeséket.

A mesekönyv ne legyen túlillusztrált!

A jó mesekönyv kevés és sejtelmes illusztrációt tartalmaz, amibe a gyermek bele tudja vetíteni a saját gondolatait, képzeletét. A túl sok és túl direkt kép gátolja a gyermek fantáziáját, a belső képteremtés folyamatát. Természetesen kisebb korban, amikor még szavakat, fogalmakat tanul, nagyon fontos szerepük van a nagy, színes képeknek (pl.: leporellók), melyek a mindennapi életből ismerős tárgyakat, élőlényeket ábrázolják.

Minőségi mesekönyvet vásároljunk!

A gyermek számára legideálisabb mesék kiválasztásához a legfontosabb támpont a gyermek életkora és az érdeklődése. Ha minőségi mesekönyvet szeretnénk vásárolni, akkor érdemes figyelembe venni, hogy milyen kiadó adta ki a könyvet, vagy megnézhetjük a Gyermekkönyvszerzők és Illusztrátorok Egyesületének ajánlólistáját is.

forrás: internet

A mese hatása

A mese számos területen fejti ki jótékony hatását A mese az érzelmi intelligencia, a kreativitás, a képzelet, a fantázia, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztésének egyik legfontosabb eszköze. Emellett a beszédre, a szókincsre, a kifejezőkészségre is pozitív hatással van. A mesének fontos funkciója, hogy megnyugtassa, kikapcsolja és feltöltse a gyermeket. A mesélés célja az örömszerzés mellett az is, hogy segítségükkel a gyermek felfedezze az összefüggéseket a világban, el tudja benne helyezni önmagát és másokhoz tudjon kapcsolódni.

Felkészíti az életre

Kevés olyan téma vagy probléma létezik, amelyre ne találnánk választ a mesékben. A mese szimbolikus úton készíti fel a gyermeket az élet próbatételeire. Ilyen motívum például, amikor a mesehősnek el kell hagynia a biztonságos otthont, és meg kell küzdenie valamivel (pl.: sárkánnyal). A mesehős útja tulajdonképpen a gyermek útja a felnőtté válás felé. Eligazítja érzelmeiben, feloldja a félelmeket, erősíti az önbizalmát.

Életbátorságot ad

A gyermek általában a legkisebb hőssel azonosul, aki rengeteg hátránnyal indul, aki pont olyan, mint ő. A gyermek is ugyanazt érzi a felnőttek világában, mint a legkisebb hős a mesében (például nagyon sok mindent nem ért). Annak, hogy végigjárja a legkisebb mesehős útját az érzelmi fejlődés szempontjából kiemelt jelentősége van. Például megtanulja azt, hogy a fejlődéshez vezető úton sokszor szembe kell nézni a kihívásokkal, közben segíteni kell másoknak és észre kell venni a különböző lehetőségeket. Az életbátorsághoz kap példát, megtanulja, hogy a célig sok próbát kell kiállni és az út során kudarcok is érhetik.

Fejleszti az érzelmi intelligenciát

Az érzelmi intelligencia (ÉQ) nagyon fontos készség a mindennapi életben. Általa sikeresebbek lehetünk az emberi kapcsolatainkban, hatékonyabban tudunk problémákat kezelni és segíti a célok elérését. Az érzelmi intelligencia több összetevőből áll: egyrészt a saját érzéseinkkel való bánásmódot jelenti (meg tudjuk fogalmazni saját magunk számára, hogy milyen érzelmet élünk át, és ezt hitelesen ki tudjuk fejezni), másrészt fel tudjuk ismerni mások érzelmi állapotait (ez az empátia), és képesek vagyunk érzéseinket irányítani (pl.: önkontrollképesség, a jelenlegi vágyak késleltetése egy jövőbeli cél elérése érdekében).

forrás: internet

Miért kéri a gyermek többször ugyanazt a mesét?

Ha a gyermek rendszeresen ugyanazt a mesét kéri, annak fontos érzelmi funkciója van, azt jelzi, hogy van még dolga azzal a mesével. Lehet, hogy van egy leragadása vagy konfliktushelyzete, amire a mesében szimbolikus úton választ talál. Számunkra lehet, hogy unalmas ugyanazt a mesét hetekig, hónapokig olvasni, de megéri, mert a gyermek rengeteg erőforrást (az erőforrások a problémák megoldását és az érzelmek feldolgozását segítik) kap belőle. Hagyjuk, hogy hasson a mese, és ne akarjuk a meséből kihámozni, hogy mi lehet a gyermek problémája.

Fejből mesélés és meseolvasás

A fantázia, a képzelet és a kreativitás

kibontakozása szempontjából lényegesen előnyösebb az olvasott vagy mesélt mese, mint a rajzfilmek. A tévében, számítógépen vagy tableten látott mesék esetén a gyermek készen kapja a képeket, a fejből mondott vagy olvasott mese viszont úgy jelenik meg a kicsi képzeletében, ahogyan ő megalkotja.

Ha a gyermeknek felolvassuk a történetet, beleéléssel tegyük! Sokkal nagyobb élményt nyújt a számára, ha átéléssel adjuk elő a mesét, ez nagymértékben segít neki a történet megértésében, feldolgozásában és a szereplőkkel való azonosulásban. Semmiképpen se sietősen olvassuk vagy mondjuk a mesét, várva azt, hogy mihamarabb túlessünk rajta!

A gyermekkel töltött értékes idő

Fontos, hogy minél többet mondjunk a gyermekünknek korosztályának megfelelő meséket.

Ne csak azért tegyük ezt, hogy fejlesszük a gyermeket, hanem azért is, mert értékes

forrás: internet

időt tölthetünk vele. Ez a szülő-gyermek kapcsolat egyik fontos pillére, az ilyen meghitt együttlétekre fordított idő a későbbiekben sokszorosan megtérül. Ez lesz az alapja a későbbi bizalmas szülő-gyermek beszélgetéseknek is. A mesélés legyen egyfajta rítus szeretetteljes légkörben, ami során le lehet zárni egy napot, el lehet pihenni."

Forrás:
https://gyermekut.hu/szuloknek/541

Schmidt Gabriella

Október

Zöld sarok - Dr. Acél Csaba rovata

Furcsán alakul, illetve változik a hónapokhoz köthető időjárás. Korábbi években az októbert úgy ismertük, hogy a pincesorokból az erjedő must illata szállt fel, a csűrök és a górék teltek a frissen aratott kukoricával, a téli pihenőre vonuló természet bőkezűen tette az emberek asztalára az évi munkájuk ajándékát.

Valahogy a mostani időjárás - az egyik napon izzadunk, a másikon fázunk - ahogy mostanában mondogatjuk, nem normális. A hosszan tartó aszály miatt, mondhatni kármentés folyik, a bizonytalan időjárás miatt, az aratás után - a hatalmas gépek teljesítményétől - a határ egy-két nap alatt pusztává alakul, lassan elfelejthetjük, hogy mit is jelent az a szó, hogy tarló!

A vadon élő állatok a legnagyobb vesztesei, kárvallottjai a gyors változásnak. Gondoljunk csak bele, amikor a vadnak egyik nap még szinte korlátlanul jut táplálék, másik napon meg ugyan ott, csak csupasz földet talál. Ha a vízhiány miatt eddig nem vonult volna el, akkor erre biztos megteszi.

Emiatt is, meg a zaklatás miatt is, híresen jó szarvasos területekről vándoroltak el a szarvasok és megjelentek ott, ahol korábban sosem voltak. Az idei bőgés sem a megszokott volt, legjobb szó rá, hogy kiszámíthatatlan. Egy-két nap jó bőgés után néma csend napokig, ami komoly kihívás volt a vadásztatóknak.

A korán lecsengő szarvasbőgést a dámvadas területeken már szeptember közepétől a dámok barcogása váltotta fel. Egy kis személyes véleményt hoznék ide, ugyanis az egyik kedvenc vadfajom a dámszarvas. Elegáns, szép vad, nagyon vigyáz a pettyes bundájára, a gímszarvassal ellentétben nem dagonyázik, azaz nem fetreng bele a sárba.

Életem első dámbikáját Pusztavacson ejtettem el, van annak talán már ötven éve is, ráadásul lovaskocsival az akácos erdőben barkácsolva (ezt a vadászati módot hívjuk

forrás: internet

barkácsolásnak), ami mára csak nosztalgia maradt, ugyanis a terepjárók, az éjjellátók világában, ez már a mesék világába tartozik.

Az októberi hónap – a szüreti felvonulások és bálok ideje – de csak ott, ahol a szőlőnek és bornak kultúrája van, a Müncheniek például sörrel ünneplik az októberfest-et. Bevallom, sosem értettem, hogy fér a gyomrukba az a sok sör. Igaz, aki októberben rövid bőrnadrágot hord és hozzá zergetollas kalapot, az mindenre képes!

A rizs történelmi és kulturális jelentősége az emberiség számára

Történelmi növények - dr. Kovács Iván rovata

Biológiai besorolás és származás

A rizs (Oryza sativa) a perjefélék (Poaceae) családjába tartozó egyszikű növény. Két fő alfaja ismert: az _indica_ (hosszú szemű, trópusi) és a _japonica_ (rövid szemű, mérsékelt égövi). A növény rostos gyökérzettel rendelkezik, és vízigényes termesztési körülményeket igényel, különösen az árasztásos technológiát. A rizs eredete az ókori Ázsiába vezethető vissza, különösen a mai Thaiföld, Vietnam, Kína és India területére. Régészeti leletek szerint már több mint 9000 éve termesztik, és az egyik legősibb kultúrnövényként tartják számon. Kínai és indiai kéziratokban istenként tisztelték, rituális felajánlásként használták.

Történelmi pillanatok és elterjedése

- Ősi idők: A rizs termesztése először Ázsiában alakult ki, majd fokozatosan terjedt el más kontinenseken.

- Európába való megérkezés: A rizs az arab hódítások révén jutott el Európába, különösen a középkori Spanyolországba és Olaszországba. A 8–10. században már termesztették a mediterrán régióban.

- Magyarországon: A rizs a török időkben jelent meg a nagyurak asztalán, de termesztése csak az 1800-as évek végén kezdődött a történelmi Magyarország területén, főként Bánátban és Bánságban olasz telepesek révén. A tudományos alapú termesztés 1933-ban indult, és az 1950-es évekre már 50.000 hektáron folyt rizstermesztés. Ma körülbelül 3000 hektáron termesztenek rizst Magyarországon.

Jótékony hatásai a szervezetre

A rizs az emberiség több mint 60%-ának alapvető tápláléka. Főbb előnyei:

- Gluténmentes: Ideális érzékenyek számára.

- Magas szénhidráttartalom: Energiát biztosít.

- Esszenciális aminosavak: Biológiai értéke az állati fehérjékhez hasonlítható.

- Alacsony zsír- és nátriumtartalom: Segít a szív- és érrendszeri betegségek megelőzésében.

- Barna rizs: Magas rosttartalma révén segíti az emésztést és a vércukorszint szabályozását.

Fajták és hibridek

A világon több mint 8000 rizsfajta létezik. Ezek közül sok hibrid, amelyeket különböző célokra nemesítettek:

forrás: internet

- Hosszú szemű fajták: Pergősek, nem tapadnak össze – köretként ideálisak.

- Rövid szemű fajták: Puhábbak, összetapadnak – rizottóhoz, tejberizshez alkalmasak.

- Parboiled rizs: Gőzöléssel előkezelt, tápanyagban gazdag.

- Barna rizs: Magas tápértékű, lassabban fő.

- Fényezett rizs: Esztétikus, de kevesebb tápanyagot tartalmaz.

Magyarországon a 60-as évektől kezdve saját nemesítési programok révén 10–15 hazai fajta alakult ki, amelyek hidegtűrőek és rövid tenyészidejűek.

Jelentősége a képzőművészetben és irodalomban

A rizs nemcsak táplálék, hanem szimbólum is:

- Képzőművészet: Ázsiai kultúrákban gyakran jelenik meg festményeken, kerámiákon, kalligráfiákban. A rizsföldek képe a természet és ember harmóniáját idézi.

- Irodalom: Japán haikukban, kínai költészetben a rizs a mindennapi élet, a

munka és az idő múlásának metaforája. Magyar népmesékben ritkábban, de a „szegény ember rizse” kifejezésként jelenik meg, utalva az egyszerű, de tápláló ételre.

A rizs az emberiség egyik legfontosabb kultúrnövénye, amely nemcsak táplálékot, hanem kulturális jelentést is hordoz. Története összefonódik a civilizáció fejlődésével, a kereskedelemmel, a migrációval és a művészetekkel. A rizs ma is kulcsszerepet játszik az élelmezésbiztonságban, a fenntartható mezőgazdaságban és a globális kultúrában.

forrás: internet

Könyves sarok

Elkezdődött az iskola. A gyerekeknek, szülőknek, pedagógusoknak ismét szembe kell nézni a különböző tanulási zavarokkal, amiből sajnos egyre több van. Októberi ajánlómban

LUDWIG KONEBERG – GABRIELE FÖRDER: KINEZIOLÓGIA GYEREKEKNEK – HOGYAN GYŐZHETŐK LE A TANULÁSI ZAVAROK *c. könyvével azoknak szeretnék segíteni, akik hasonló problémákkal küzdenek.*

A szerző a következő gondolatokkal ajánlja könyvét az olvasóknak:

„Figyelemzavar, erőszak, olvasással és számolással kapcsolatos nehézségek – mindez egyre inkább része az iskolai mindennapoknak. Évről évre egyre több gyerek küzd tanulási- és magatartászavarokkal. Nyugtalanok, szorongnak, keveset mozognak, és sokat betegeskednek. Ma az általános iskolások kb. negyven százaléka érintett ezekben a problémákban. … A pedagógiai kineziológia gyakorlati, önsegítő módszert kínál. … Könyvünkben megmutatjuk, miként ismerheti fel és hogyan oldhatja fel speciális gyakorlatokkal gyermeke tanulási blokkjait.”

Szeretettel várok mindenkit a könyvtárban!

Schmidt Gabriella könyvtáros

VIII. Fúvószenekari találkozó

Hangszín

Az 2025-ös évi Fúvószenekari Találkozónk sem indult izgalommentesen, ugyanis a tavalyihoz hasonlóan, idén is szerepet játszott az időjárás. Idén azonban nem a kánikulától kellett tartanunk. Az előrejelzések egész délutános esőt és hűvös időt jeleztek. „A bevonulásnak lőttek” – gondoltuk, aztán végül – a kezdés, fél 4 előtt úgy 15 perccel – az égiek megkegyelmeztek. Ugyan a nyártól szokatlanul hűvös időben, de eső nélkül indulhatott el a rendezvény.

Elsőként zenekarunk, a Dunaszekcsői Fúvószenekar bevonulását láthatták a nézők, előttük vonult (és táncolt) Pécs Város Mazsorett Együttese és Tánckara, majd a Pomázi Önkéntes Tűzoltózenekar és a Székesfehérvári Fúvószenekar következett. Kiegészülve a Kaposszekcsői Fúvószenekarral és a „Die Fekeder” zenekarral a templomtéren az 5 zenekar közösen eljátszotta a Szamosmenti indulót, amit Hámori János, a székesfehérváriak karnagya vezényelt, és az Auf zum Sieg marsch-ot, Alföldi Balázs, a mi zenekarunk karnagya által.

Ezután a pomáziak kezdték meg a műsort egy indulóval, amit Sáhó László polgármesteri köszöntője követett, aki a Dunaszekcsői Művelődési Házban felállított rendezvénysátorban ünnepélyesen megnyitotta a fúvóstalálkozót. Aztán kiváló magyar és sváb indulókat hallhatott a közönség – képzett, profi zenészek révén kiváló hangzással. A végén nem maradhatott el a „Sej-haj, Rozi” sem, amit velük együtt énekelt a közönség is.

A „Die Fekeder” zenekar volt a következő fellépő. Szintén képzett zenészek, kétségtelen, hogy a minőségi sváb muzsika legmagasabb fokát űzik, néhány számban még énekkel is. Stílusukban egyedülálló, fülnek kedves és ismert dallamok csendültek fel.

A Székesfehérvári Fúvószenekarral 2022-ben a törökországi Edirne városában találkoztunk először. Már akkor megbeszélte a két karnagy, hogy egyszer összehozzuk a találkozót.

Augusztus elején mi voltunk nálunk, cserébe ők is eljöttek hozzánk. Koncertjellegű komolyzenei és filmzenei darabjaikkal igyekeztek kiszolgálni a közönség igényeit. Ők más stílust képviselnek, talán a szekcsői fülnek és ezen a környéken idegen a hangzásvilág, de mindenképp színesítette a rendezvényt. Látszott a profizmus, nem hiába az elmúlt évek megannyi zenei díja és kitüntetése.

Utánuk a Kaposszekcsői Fúvószenekar lépett fel, akik néhány éve részben szakítottak a svábzenei hagyományaikkal, és új, modern stílusban találtak önmagukra. A mulatóstól a pop dalokig, önmaguk által kitalált hangszerelésben és formációban szórakoztatják közönségüket – brutális módon! Osztatlan sikert arattak! Az az előadásmód, amit ők színpadra visznek, elképesztően profi és mesteri!

Nehéz lett volna bármelyik zenekarnak is utánuk következni, így „pihenésképp” Pécs Város Mazsorett Együttese és Tánckara állt színpadra és mutatta be mazsorett táncaikat. Szemet gyönyörködtető látvány a különleges

ruháikban és mazsorett botjaikkal táncolni látni őket. Igazán ügyesek voltak!

A végén pedig – szokásunkhoz híven – a Dunaszekcsői Fúvószenekar következett. Idén olyan régi és új számokat választottunk, amik nagy slágerek, amiket mindenki ismer, így talán borítékolható volt a siker – persze az izgalom és az alázat így is bennünk volt! Mindenki kitett magáért és nem is maradt el a siker! Vastapssal és kitörő lelkesedéssel fogadták műsorunkat.

Kaposszekcsői barátaink őszinte ovációi hangulatfokozásként hatottak – nemcsak a közönségre, de ránk is, motiváló jelleggel! Köszönjük közönségünknek, hogy ismét itt voltak és jó szívvel fogadták jó szívvel adott zenéinket!

A rendezvény végét követően vacsora vette kezdetét, majd pedig az udvaron közös örömzenélésben volt részünk a kaposszekcsőiekkel. Igazán jó volt a hangulat! Reméljük, jövőre is találkozunk!

Köszönet minden együttesnek, vezetőnek és fellépőnek, hogy eljöttek és jókedvre derítették a közönséget még ebben a hűvösebb időben is! Köszönjük a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt-nek, aki 600 000 forinttal támogatta rendezvényünket, valamint főtámogatóinknak, akik ugyanekkora összegű támogatása nélkül nem tudtuk volna megrendezni, a Szekcsői Németek Nemzetiségi Önkormányzatának és a Dunaszekcső Községi Önkormányzatnak. Külön köszönetet érdemel mindenki, aki a szervezési munkákban részt vett, de legfőképpen a 2 főszervező: Alföldi Balázs és Hermann József!

Szivárvány a kertben
KOKÁRDAVIRÁG (Gaillardia):

Virágszirmok - Treutz Éva rovata

A kokárdavirág az őszirózsák családjába tartozó, évelő, Észak-Amerikában őshonos, szárazságtűrő növény, mely kiválóan alkalmas évelőágyások díszítésére.

A kokárdavirágnak számos fajtája létezik, az alábbiakban az alapfaj a közönséges kokárdavirág termesztését, gondozását szeretném ismertetni.

Szaporítása magvetéssel, vagy tőosztással történhet. Ültetésre a legalkalmasabb a tavaszi időszak. A talajjal szemben nem támaszt nagy követelményeket, tápanyagban szegényebb talajon is szépen virágzik,- természetesen meghálálja a gondoskodást. A napfényt viszont kedveli, tehát válasszunk napos helyet a számára. Bár szárazságtűrő, a forró nyári hónapokban az öntözés elengedhetetlen.

A kokárdavirág erőteljes növekedésű, magassága elérheti a 60-80 cm-t is. Júniustól októberig virágzik,- ha az elszáradt virágokat eltávolítjuk, ezzel meghosszabbítjuk a virágzását, így kertünk folyamatos dísze lehet.

Ősz végén érdemes visszavágni, ezzel is ösztönözve az új hajtások képzésére, valamint a dúsabb virágzás érdekében.

A hideget ugyan jól bírja, de érdemes télire mulccsal takarni, hogy megvédjük a fagytól.

Kártevőkkel, betegségekkel szemben ellenálló növény.

A kokárdavirág tehát a fentieket figyelembe véve ideális választás egy színpompás kert kialakításához.